Сборник съдебна практика

ОПРЕДЕЛЕНИЕ НА ОБЩИЯ СЪД (четвърти разширен състав)

9 март 2022 година*

„Жалба за отмяна — Представителство от адвокат, който няма качеството на трето независимо от жалбоподателя лице — Недопустимост“

По дело T-727/20

Nigar Kirimova, с местожителство в Мюнхен (Германия), представлявана от A. Parassina и A. García López, адвокати,

жалбоподателка,

срещу

Служба на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO), представлявана от G. Predonzani и A. Söder,

ответник,

с предмет искане на основание член 263 ДФЕС за отмяна на решението от 30 септември 2020 г. на изпълнителния директор на EUIPO, с което се отхвърля искането за освобождаване на жалбоподателката от изискването да е гражданин на една от държавите — членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), от което зависи включването в списъка на професионалните представители на тази служба,

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти разширен състав),

състоящ се от: S. Gervasoni, председател, L. Madise, P. Nihoul, R. Frendo (докладчик) и J. Martín y Pérez de Nanclares, съдии,

секретар: E. Coulon,

постанови настоящото

* Език на производството: английски.

Определение

Обстоятелствата по спора

1 Към момента на настъпване на фактите жалбоподателката, г-жа Nigar Kirimova, е юрист в кантората Brandstock Legal Rechtsanwaltgesellschaft mbH (наричана по-нататък „Brandstock Legal“). На 10 октомври 2019 г. тя подава в Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO) молба за вписване в списъка на професионалните представители в тази служба съгласно член 120 от Регламент (ЕС) 2017/1001 на Европейския парламент и на Съвета от 14 юни 2017 година относно марката на Европейския съюз (ОВ L 154, 2017 г., стр. 1). Тъй като е с азербайджанско гражданство, едновременно с това тя е поискала на основание параграф 4, буква б) от този член дерогация от изискването да е гражданин на една от държавите — членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), предвидено в член 120, параграф 2, буква а) от посочения регламент (наричано по-нататък „изискването за гражданство“).

2 С писмо от 30 януари 2020 г. EUIPO уведомява жалбоподателката, че искането ѝ за дерогация е недопустимо, тъй като не е подкрепено с необходимите доказателства.

3 На 9 и 13 март 2020 г. жалбоподателката представя становището си в отговор на писмото от 30 януари от същата година.

4 На 30 септември 2020 г. изпълнителният директор на EUIPO отхвърля подаденото от жалбоподателката искане за дерогация от изискването за гражданство (наричано по-нататък „обжалваното решение“).

Производството и исканията на страните

5 На 7 декември 2020 г. жалбоподателката подава настоящата жалба в секретариата на Общия съд, подписана от адвокат, член на кантората Brandstock Legal.

6 В рамките на процесуално-организационните действия, предвидени в член 89 от Процедурния правилник, Общият съд приканва жалбоподателката да посочи всички трудови правоотношения, които тя би могла да има със своя адвокат. На 20 януари 2021 г. жалбоподателката отговаря на тази покана.

7 EUIPO представя писмената си защита на 21 април 2021 г.

8 На 7 юни 2021 г. жалбоподателката представя писмена реплика, а на 23 юли 2021 г. EUIPO представя дуплика.

9 С решение от 21 септември 2021 г. на основание член 27, параграф 3 от Процедурния правилник председателят на Общия съд преразпределя настоящото дело на друг съдия докладчик с цел оптимизиране на възможностите за постановяване на решения на Общия съд и следователно в интерес на доброто правораздаване.

10 По предложение на четвърти състав Общият съд решава на основание член 28 от Процедурния правилник да преразпредели делото на разширен съдебен състав.

11 Жалбоподателката иска от Общия съд:

– да отмени обжалваното решение,

– да измени обжалваното решение, като ѝ бъде предоставена дерогация от изискването за гражданство на основание член 120, параграф 4, буква б) от Регламент 2017/1001,

– да измени обжалваното решение, като разпореди на EUIPO да я включи в списъка на професионалните представители съгласно член 120 от Регламент 2017/1001,

– да осъди EUIPO да заплати съдебните разноски.

12 EUIPO иска от Общия съд:

– да отхвърли жалбата,

– да осъди жалбоподателката да заплати съдебните разноски.

От правна страна

13 Без да повдига възражение за недопустимост с отделна молба на основание член 130, параграф 1 от Процедурния правилник, EUIPO прави възражение за недопустимост на жалбата.

14 EUIPO поддържа, че по силата на член 19, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз дадена страна няма право да действа сама, а трябва да се ползва от услугите на адвокат, и че съгласно съдебната практика адвокат по смисъла на тази разпоредба е трето лице, независимо от страната, която представлява пред съд от структурна, йерархична и функционална гледна точка. Към датата на подаване на жалбата обаче адвокатът, подал жалбата от името на жалбоподателката, е бил адвокат в същата кантора като жалбоподателката и е осъществявал ръководни функции спрямо нея, поради което не отговарял на условието да е трето независимо лице. При това положение жалбата е опорочена от нередовност, която не може да бъде отстранена, и като такава е недопустима.

15 Съгласно член 129 от Процедурния правилник по предложение на съдията докладчик Общият съд служебно може във всеки един момент, след изслушване на страните, да се произнесе с мотивирано определение относно липсата на абсолютни процесуални предпоставки. В случая, като счита, че делото е достатъчно изяснено от доказателствата по преписката, Общият съд взема решение да се произнесе с мотивирано определение, без да проведе докрай производството.

16 Следва да се припомни, че съгласно член 19, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, приложим за Общия съд по силата на член 53, първа алинея от посочения статут, страните, различни от държавите членки и институциите на Европейския съюз, държавите — страни по Споразумението за ЕИП, и Надзорният орган на Европейската асоциация за свободна търговия, упоменат в това споразумение, трябва да бъдат представлявани от адвокат. Четвърта алинея уточнява, че само адвокат, който има

право да практикува пред съд на държава членка или на друга държава, която е страна по Споразумението за ЕИП, може да представлява или да подпомага страна пред съдилищата на Съюза.

17 Що се отнася до понятието „адвокат“, следва да се отбележи, че при липсата на препращане в член 19, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз към националното право на държавите членки това понятие следва да се тълкува самостоятелно и еднакво в целия Съюз, като се държи сметка не само за текста на тази разпоредба, но и за нейния контекст и нейната цел (вж. решение от 4 февруари 2020 г., Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2020:73, т. 57 и цитираната съдебна практика).

18 Съгласно постоянната съдебна практика от текста на член 19, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз следва, че за целите на предявяването на иск или подаването на жалба пред Общия съд дадена страна по смисъла на тази разпоредба трябва да се ползва от услугите на трето лице (вж. в този смисъл решение от 4 февруари 2020 г., Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2020:73, т. 58 и цитираната съдебна практика).

19 Целта на изискването за процесуално представителство, осигурено от трето лице, съответства на концепцията за ролята на адвоката, който действа в интерес на доброто правораздаване, и най-вече за да се опазят и защитят по най-добрия начин интересите на доверителя при пълна независимост, както и при спазване на закона и правилата на професионалната етика (вж. в този смисъл решение от 4 февруари 2020 г., Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2020:73, т. 61 и 62 и цитираната съдебна практика).

20 Въпросът за независимостта на адвоката трябва да се преценява и по отношение на правото на всяко лице на ефективни правни средства за защита пред съд и правото му да бъде съветвано, защитавано и представлявано, което е гарантирано с член 47, първа и втора алинея от Хартата на основните права на Европейския съюз (вж. в този смисъл заключението на генералния адвокат Bobek по съединени дела Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2019:774, т. 78 и 104). В това отношение трябва да се вземе предвид фактът, че процесуалното представителство изисква връзка на доверие, основана на частен избор и на договаряне, тъй като правният субект е свободен да избере своя адвокат, като по принцип последният е свободен да избира своите клиенти (вж. в този смисъл заключението на генералния адвокат Bobek по съединени дела Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2019:774, т. 111).

21 Като се има предвид ролята, която адвокатът изпълнява в ефективната съдебна защита на интересите на своя доверител (вж. т. 19 по-горе) и член 47 от Хартата на основните права, всяка намеса в отношенията между него и неговия клиент следва да се основава на сериозни причини, които разкриват ясната и наложителна необходимост от „защита на жалбоподателя от неговия адвокат“ (заключение на генералния адвокат Bobek по съединени дела Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2019:774, т. 111). Следователно, както Съдът е постановил, независимостта на адвоката се разбира не като липса на каквато и да било връзка с неговия клиент, а като липса на връзки, които явно засягат способността му да изпълнява задачата си по защита, като обслужва по най-добрия начин интересите на своя клиент (решение от 4 февруари 2020 г., Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2020:73, т. 64 и 67).

22 С оглед на член 19, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз, на основаната на него съдебна практика и на член 47 от Хартата на основните права възможността съдът на Съюза да отхвърли жалбите като недопустими е ограничена само до случаите на явна липса на независимост на адвоката, като от това следва a contrario, че компетентността за разрешаване на всички други трудности, произтичащи от конфликти или от сблъсък на интереси, по принцип принадлежи на оправомощените за тази цел национални органи, и по-специално на тези, на които са възложени правомощия в областта на професионална етика и дисциплинарните производства, като съдът на Съюза трябва да се намесва само по изключение.

23 Съгласно съдебната практика обаче изключенията трябва да се тълкуват стриктно, за да не бъдат лишавани от съдържание общите правила (вж. решение от 22 април 2010 г., Комисия/Обединено кралство, C-346/08, EU:C:2010:213, т. 39 и цитираната съдебна практика).

24 От това следва, че случаите, при които може да се попречи на адвокат да представлява доверителя си, трябва да са само от такова естество и степен, които да показват ясно, че дори и официално да е трета страна по отношение на жалбоподателя, адвокатът има икономически или лични връзки с предмета на спора или с една от страните, което поражда разумно съмнение относно неговата действителна независимост (заключение на генералния адвокат Bobek по съединени дела Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2019:774, т. 137). С други думи, тези връзки трябва да представляват сериозни причини, въз основа на които да се приеме, че адвокатът не е достатъчно отдалечен, за да защити по най-добрия начин интересите на своя клиент (вж. в този смисъл решение от 4 февруари 2020 г., Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2020:73, т. 61 и 62).

25 В това отношение, за да се увери, че адвокатът действително има качеството на трето независимо лице, следва да се вземе предвид работната среда, в която той има намеса във връзка с делото пред съда на Съюза (вж. в този смисъл решение от 6 септември 2012 г., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej и Полша/Комисия, C-422/11 P и C-423/11 P, EU:C:2012:553, т. 25).

26 Така представляването на жалбоподателя от лице, което е негов служител или е икономически зависимо от него, не може да изпълни изискването за представителство от трето независимо лице (определение от 5 септември 2013 г., ClientEarth/Съвет, C-573/11 P, непубликувано, EU:C:2013:564, т. 13).

27 Неспазването на изискването за независимост на адвоката обаче може да се установи в широк спектър от фактически положения, които поради това трябва да се разглеждат във всеки отделен случай (вж. в този смисъл определение от 20 ноември 2017 г., BikeWorld/Комисия, T-702/15, EU:T:2017:834, т. 35 и заключението на генералния адвокат Bobek по съединени дела Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2019:774, т. 64).

28 В този смисъл Съдът несъмнено е постановил, че единствено връзка, произтичаща от гражданскоправен договор за преподавателска дейност, е недостатъчна, за да лиши съответния преподавател от възможността да представлява своя университет в качеството си на адвокат (решение от 4 февруари 2020 г., Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2020:73, т. 66—68). В случая обаче спорът се отнася до

прекратяване на споразумение между университета жалбоподател и Изпълнителната агенция за научни изследвания (REA) за отпускане на безвъзмездни средства за проект за научни изследвания Cossar (Cooperative Spectrum Sensing Algorithms for Cognitive Radio Networks), който по никакъв начин не се отнася до професионалния контекст на неговия представител, състоящ се единствено в преподаване на международно частно право. С други думи, спорът няма никаква връзка с работата на адвоката в рамките на неговия доверител.

29 За сметка на това, като пояснява разнообразието на случаите, които следва да се вземат предвид, Съдът приема, че е недостатъчно независим от представляваното от него юридическо лице адвокатът, на когото са възложени важни административни правомощия в рамките на това юридическо лице или който заема висок ръководен пост в него (вж. в този смисъл определения от 29 септември 2010 г., EREF/Комисия, C-74/10 P и C-75/10 P, непубликувано EU:C:2010:557, т. 50 и 51 и от 6 април 2017 г., PITEE/Комисия, C-464/16 P, непубликувано, EU:C:2017:291, т. 25).

30 Освен това Общият съд приема, че притежаването на 10 % от капитала на дружеството жалбоподател е пречка адвокатът да отговаря на условието да има качеството на трето независимо лице спрямо него (определение от 20 ноември 2017 г., BikeWorld/Комисия, T-702/15, EU:T:2017:834, т. 37, 38, 40 и 41, заключение на генералния адвокат Bobek по съединени дела Uniwersytet Wrocławski и Полша/REA, C-515/17 P и C-561/17 P, EU:C:2019:774, т. 43), при това дори при липсата на каквото и да било отношение на власт и подчинение, произтичащо от сключен между тях трудов договор.

31 Съдът също така е постановил, че адвокатите, които са наети не от представляваната от тях страна, а от свързана с нея организационна единица, не отговарят на изискването за независимост, тъй като дори тези два субекта формално да са разделени, техните интереси до голяма степен съвпадат (решение от 6 септември 2012 г., Prezes Urzędu Komunikacji Elektronicznej и Полша/Комисия, C-422/11 P и C-423/11 P, EU:C:2012:553, т. 25).

32 В случая от преписката е видно, че към датата на подаване на жалбата жалбоподателката е заемала длъжността юрист в кантората Brandstock Legal и че адвокат Parassina, която е подписала жалбата, е адвокат в същата кантора. По-конкретно жалбоподателката дори е била част от ръководения от нея екип и е бил неин заместник.

33 От това следва, че жалбоподателката и нейният адвокат поддържат особено тесни професионални отношения.

34 Също така не може да се възприемат като верни твърденията в обратен смисъл, изложени от жалбоподателката в отговорите ѝ на процесуално-организационното действие, посочено в точка 6 по-горе, тоест, след като ѝ е било обърнато внимание за проблема, който може да възникне в резултат от нейното представителство, според които между адвоката ѝ и нея не съществувала никаква връзка на структурна или функционална зависимост, тъй като отношението им е от хоризонтално, а не вертикално естество, и че те дори са били част от две отделни организационни структури.

35 Освен това връзките между жалбоподателката и адвокат Parassina са били още по-тесни, тъй като настоящият спор засяга пряко професията на жалбоподателката, която последната е упражнявала към датата на подаване на жалбата в същата кантора като адвокат Parassina и под нейно ръководство. Всъщност предмет на жалбата е отказът да се

предостави на жалбоподателката дерогация, без която тя не би могла да получи одобрение като представител на физически или юридически лица пред EUIPO. Работата ѝ в Brandstock Legal и в ръководения от адвокат Parassina екип обаче се състои именно в обработването на преписките относно интелектуалната собственост.

36 В това отношение следва също да се отбележи, че жалбоподателката е подала молбата си за вписване в списъка на професионалните представители към EUIPO и искането си за дерогация от изискването за гражданство от факса на работодателя си, и макар и в двете искания да посочва личен пощенски адрес и лична електронна поща, тя също така е посочила служебната си електронна поща. Освен това от същия факс на 9 и 13 март 2020 г. жалбоподателката е представила становището си в отговор на писмото от 30 януари същата година.

37 От материалите по делото и от писмените изявления по делото е видно също, че като цяло Brandstock Legal, и по-специално адвокат Parassina поддържат непрекъснато интереса си към подадената от жалбоподателката молба до EUIPO и към разрешаването на спора.

38 Първо, в подкрепа на молбата за преразглеждане от 9 март 2020 г. за нуждите на производството пред EUIPO е изготвено препоръчително писмо от 6 март 2020 г., подписано от адвоката на жалбоподателката, което е с антетката и от името на Brandstock Legal, като то е приложено към посочената молба. В това писмо адвокатът на жалбоподателката подчертава значителния принос, която тя има за работата на кантората, и накрая посочва, че „ще ви бъдем много благодарни, ако [тя] бъде одобрена като професионален представител“ от EUIPO.

39 Второ, както отбелязва EUIPO, в жалбата се посочва, че Brandstock Legal, чиято дейност според жалбоподателката е посветена изключително на марките и интелектуалната собственост, „понася всички разходи, свързани с вписването [му] в ирландския регистър [на марките], тъй като в интерес и на [кантората] е официалната квалификация на жалбоподателката да отразява правилно същността на работата ѝ“.

40 Трето, в жалбата се посочва, че „жалбоподателката се представлява от самия адвокат Parassina, тъй като в качеството си на ръководител тя по-добре от всеки друг знае, че жалбоподателката е висококвалифицирана“. За да поясни това твърдение, в жалбата се уточнява, че „в различните процедури за представяне на оферти за привличане на нови клиенти екипът на Brandstock [Legal] предоставя „органиграми“, представящи екипа, натоварен с работата по отделните досиета, в които жалбоподателката е представена като един от най-опитните членове на екипа и с най-голям стаж, натоварен със задачата да представя информация за [кантората]“.

41 Четвърто, в жалбата се посочва, че „на жалбоподателката е било разпределено конкретното досие [на даден] клиент с оглед на исканията на [последния], на големия му брой досиета и на значението им за Brandstock Legal, тъй като тя е един от най-добрите и най-компетентни служители в кантората“.

42 Пето, в жалбата изрично се подчертава, че „включването на жалбоподателката в списъка на професионалните представители към EUIPO е […] важно за [кантората] и екипа“, така че „обжалваното решение причинява вреда не само на жалбоподателката, но и на [посочената кантора]“.

43 От една страна, от тази информация ясно личи, че към датата на подаване на жалбата кантората Brandstock Legal, един от отделите на която се управлява от адвокат Parassina, е имала пряк интерес от изхода на делото. От друга страна, от това също следва, че не може да се има доверие на съдържащите се в репликата твърдения на жалбоподателката, според които адвокат Parassina я представлявала единствено като приятел, и че Brandstock Legal нямала особен интерес тя да бъде регистрирана като представител в областта на марките.

44 Жалбоподателката наистина твърди, че не се е нуждаела от вписване в списъка на одобрените от EUIPO представители, за да запази работата си.

45 Това не променя факта, че с оглед, от една страна, на професионалната среда, с която се характеризира настоящото дело, а именно наличието на тесни връзки между жалбоподателката, нейния представител и Brandstock Legal, и с оглед, от друга страна, на дълбокото и ясно сближаване на икономическите интереси на участниците, към момента на предявяването на жалбата адвокат Parassina очевидно не е била достатъчно отдалечена, за да опазва и защитава по най-добрия начин интересите на своя клиент, и следователно се е намирала в положение, което явно засяга способността ѝ да изпълнява тази задача (вж. т. 19, 21 и 24 по-горе).

46 Ето защо следва да се приеме, че адвокат Parassina не може да се разглежда като трето независимо лице и следователно да се представя като независим „адвокат“ по смисъла на член 19, трета алинея от Статута на Съда на Европейския съюз.

47 Освен това особената връзка между Brandstock Legal и адвокат Parassina с жалбоподателката, която поражда конкретния им интерес към спора, несъмнено е била прекъсната след подаването на жалбата, тъй като последната е избрала да продължи кариерата си като съветник в областта на марките в германското седалище на международно дружество, а жалбоподателката всъщност се подпомага и от втори адвокат извън кантората Brandstock Legal. Трябва обаче да се припомни, от една страна, че допустимостта на жалбата се преценява с оглед на положението към момента на подаване на жалбата (вж. определение от 16 януари 2020 г., Hemp Foods Australia/EUIPO — Cabrejos (Sativa), T-128/19, непубликувано, EU:T:2020:3, т. 20 и цитираната съдебна практика), и от друга страна, че изискването за подписване от адвокат, който има право да практикува пред съд на държава членка или на друга държава, която е страна по Споразумението за ЕИП, представлява съществено процесуално изискване, което съгласно член 78, параграф 6 от Процедурния правилник не е сред изискванията, които могат да бъдат отстранени след изтичането на срока за обжалване (вж. по аналогия определения от 5 септември 2013 г., ClientEarth/Съвет, C-573/11 P, непубликувано, EU:C:2013:564, т. 22 и 23 и от 17 юли 2014 г., Brown Brothers Harriman/СХВП, C-101/14 P, непубликувано, EU:C:2014:2115, т. 21).

48 По всички изложени съображения следва да се заключи, че жалбата трябва да се отхвърли като недопустима.

По съдебните разноски

49 По смисъла на член 134, параграф 1 от Процедурния правилник всяка страна, загубила делото, се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане.

50 Тъй като в случая жалбоподателката е загубила делото, тя следва да бъде осъдена да понесе направените от нея съдебни разноски, както и тези на EUIPO в съответствие с исканията на последната.

По изложените съображения

ОБЩИЯТ СЪД (четвърти разширен състав)

определи:

1) Отхвърля жалбата като недопустима.

2) Осъжда г-жа Nigar Kirimova да понесе, освен направените от нея съдебни разноски, и тези, направени от Службата на Европейския съюз за интелектуална собственост (EUIPO).

Съставено в Люксембург на 9 март 2022 година.

Секретар
E. Coulon

Председател
S. Gervasoni